

Босна и Херцеговина
РЕПУБЛИКА СРПСКА
ВРХОВНИ СУД
Број: 11 0 У 023024 19 Увп
Бања Лука, 18.3.2021. године

Врховни суд Републике Српске, у вијећу састављеном од судија Едине Чупељић председника вијећа, те Страхиње Ђурковића и Смиљане Мрше чланова вијећа, уз судјеловање Маје Савић, као записничара, у управном спору по тужби С. М. из Б., заступан по пуномоћнику Д. С., адвокату из Б. (у даљем тексту: тужилац), против рјешења број ... од 09.7.2018. године, туженог Министарства, у предмету приступа информацијама, одлучујући о захтјеву тужиоца за ванредно преиспитивање пресуде Окружног суда у Бањој Луци број 11 0 У 023024 18 У од 27.5.2019. године, на нејавној сједници вијећа одржаној 18.3.2021. године, донио је

ПРЕСУДУ

Захтјев се одбија.

Тужилац се одбија са захтјевом за накнаду трошкова управног спора.

Образложење

Побијаном пресудом одбијена је тужба против оспореног акта којим је одбијена жалба тужиоца изјављена против акта број СМ- ...од 12.06.2018. године, којим је одбијен као неоснован захтјев тужиоца да му се достави информација МУП РС од 24.4.2018. године, о проведеним активностима везаним за смрт Д. Д.

Одбијање тужбе је образложено разлозима да је чланом 3 алинеја 1 Закона о заштити личних података („Сл. гласник БиХ“, број 49/06, 76/11 и 89/11, у даљем тексту: ЗЗЛП), прописано је да лични подаци значе било какву информацију која се односи на физичко лице које је идентификовано или се може утврдити идентитет лица, што би значило да име и презиме представља лични податак те у том смислу подлијеже ограничењу прописаном Законом о заштити личних података, а чланом 17 став 1 тог закона је прописано да контролор података не може дати личне податке трећој страни прије него што о томе обавијести носиоца података, с тим што је ставом 2 и 3 овог члана закона дефинисано да је контролор личних податка овлаштен личне податке дати на коришћење трећој страни на основу писаног захтјева ако је то потребно ради обављања послова у оквиру законом утврђене дјелатности, а из захтјева тужиоца произлази да њему подаци не требају за обављање законом утврђене дјелатности већ за надзирање рада органа власти па у захтјеву није ни потребно наводити свој интерес. Додаје, да је након одлуке о укидању тајности садржаја информације од 24.4.2018. године, а која одлука је донесена у сврху да се подаци из исте учине доступним јавности, достављена је Народној Скупштини РС информација која указује које активности МУП РС је спровео у циљу утврђивања околности везаних за смрт Д. Д., а која је информација достављена тужиоцу,

при чему се мора узети у обзир и опис послова туженог који је у складу са законом одговоран за заштиту живота и личне безбједности грађана, откривање кривичних дјела и прекршаја па информације прикупљене на тај начин не могу бити дијелене тако да би се угрозила права и безбједност лица која су обухваћена том информацијом. Тужилац у тужби више пута наводи да је тужени могао издвојити личне информације из акта које је тражио захтјевом, али по ставу овог суда, ради се само о паушалним наводима и нагађањима тужиоца, а с обзиром на већ поменути чињеницу да по његовој тврдњи никада нико није видио тај акт то се садржај истог и садржај личних информација могу само претпоставити, а које претпоставке не могу да утичу на одлуку овог суда, јер са поменутом информацијом располаже тужени. Будући да је тужени доставио информацију која се односи на околности смрти Д. Д., то је и поступљено у складу са Законом о слободи приступа информацијама. Оцијењен је као неоснован навод тужбе да му није достављен Водич, код чињенице да је Водич објављен на интернет страници туженог и доступан је свима.

Благовременим захтјевом за ванредно преиспитивање те пресуде (у даљем тексту: захтјев) тужилац побија наведену пресуду због повреде закона, другог прописа или општег акта и повреде прописа о поступку. Истиче да тужени није примијенио Закон о слободи приступа информацијама („Сл. гласник РС“, број 20/01, у даљем тексту: ЗСПИ) већ само ЗЗЛП, нити је доставио тужиоцу тражену информацију, већ је доставио другу информацију, а нижестепени суд није разјаснио зашто је тражена информација заиста информација у смислу ЗСПИ, а не лични податак у смислу ЗЗЛП те да тужилац није тражио приступ личним подацима које тражена информација садржи и да се ти подаци могу изузети, а да остатак информације може да се објави. Неразумљив је и нејасан став суда у којем се наводи: „У тужби тужилац више пута наводи да је тужени могао издвојити личне информације из акта које је тражио захтјевом, али по ставу овог суда ради се само о паушалним наводима и нагађањима тужиоца, а с обзиром на већ поменути чињеницу да по његовој тврдњи никада нико није видио тај акт, па се садржај истог и садржај личних информација могу само претпоставити, а које претпоставке не могу да утичу на одлуку овог суда, јер са поменутом информацијом располаже тужени.“, па се поставља питање каква је сврха постојања члана 10 ЗСПИ. На туженом органу је да докаже да лични подаци морају да се изоставе, а није на суду да имплицира; тужилац је тражио информацију туженог од 24.4.2018. године, а не информацију од 10.5.2018. године, а за потребе информисања јавности у смислу члана 6 став 1 тачка д) ЗСПИ ако је потребна за испуњење задатка који се извршава у јавном интересу, а не „ради обављања законом утврђене дјелатности“, како то суд наводи. Нижестепени суд се позива на члан 11 став 2 ЗСПИ према којем јавни орган неће испитивати, ни захтијевати разлоге оправданости захтјева, али орган то мора да учини када се питање приступа информацијама протеже на уставна права, грађанска и политичка права, а право је новинара да информисе о раду државних органа, а та права суд није штитио па су повређени Устав РС, Европска конвенција о заштити људских права и основних слобода и Међународни пакт о грађанским и политичким правима. Нижестепени суд наводи да је Водич доступан на интернет страници МУП, али на веб страници МУП, Водич носи дјеловодни број С/М-020-48/19 и датум доношења 06.3.2019. године, што значи да је донесен последије покретања управног спора. Предлаже да Врховни суд захтјев уважи, побијану пресуду укине и предмет врати на поновно одлучивање уз обавезу да одлучи о трошковима спора, укључујући трошкове подношења захтјева према исказаном трошковнику.

Тужени у одговору на захтјев истиче да је тужилац захтјевом тражио да му се достави акт од 24.4.2018. године, а достављена му је информација садржана у акту од 10.5.2018. године. Напомиње да се није могао примијенити члан 10 ЗСПИ јер се он односи на издвајање дијела информација, а не на издвајање личних података. Неоснован је захтјев тужиоца да се у конкретном случају треба примијенити само ЗСПИ, а не и ЗЗЛП јер би се онда поставило питање сврхе доношења ЗЗЛП. Предлаже да се захтјев одбије као неоснован.

Размотривши захтјев, одговор на захтјев, те остале прилоге у списима предмета, на основу члана 39 Закона о управним споровима („Сл. гласник РС“, број 109/05 и 63/11 – у даљем тексту: ЗУС), овај суд је одлучио као у изреци пресуде из следећих разлога:

Из података списка произлази да се тужилац 10.5.2018. године обратио туженом са захтјевом да му достави информацију од 24.4.2018. године, са које је скинута ознака тајности што је обзанило Министарство на 26. посебној сједници Народне Скупштине РС од 10.5.2018. године и Водич туженог за приступ информацијама. Поступајући по захтјеву тужени је доставио тужиоцу информацију С/М ... од 10.5.2018. године о проведеним активностима везаним за смрт Д. Д. (која информација је достављена Народној Скупштини РС, Одбору за безбједност) уз обавјештење да се Водич за приступ информацијама може наћи на интернет страници [www...](#) . Ургенцијом од 30.5.2018. године тужилац наводи да му није достављена тражена информација од 24.4.2018. године већ информација од 10.5.2018. године коју није тражио будући да је протекао рок од 15 дана за поступање по његовом захтјеву и тражи да се одлучи о захтјеву и да се он поучи о правном лијеку који се може користити против првостепеног рјешења. У одговору туженог од 12.6.2018. године наводи се, да се не може доставити тражена информација јер садржи личне податке лица која се помињу у тој информацији и да ЗСПИ не даје трећим лицима право приступа личним подацима па будући да тражена информација од 24.4.2018. године садржи личне податке то је достављена информација од 10.5.2018. године која садржи иницијале, а не личне податке лица, још наводи да се против тог акта може изјавити жалба министру унутрашњих послова те да се за заштиту права може обратити Омбудсмену РС. Против тог акта тужилац је изјавио жалбу у којој наводи да дати одговор не садржи елементе из одредбе члана 14 став 3 тачка а) ЗСПИ, а првостепени орган није доказао да су испуњени услови из члана 5 ЗСПИ за изузимање тражених информација и да члан 10 омогућава да се изузму лични подаци, а нити је доказао да су испуњени услови да ограничење слободе изражавања предвиђени чланом 19 Међународног пакта, чланом 10 Европске конвенције, Препоруком Р(2002) 2 и Конвенцијом ЦЕТС 205. Пошто није одлучено о жалби, тужилац је упутио ургеницију 04.7.2018. године. Оспореним актом одбијена је жалба уз образложење да је актом туженог од 12.6.2018. године одбијен захтјев тужиоца за приступ информацијама којим је тражено да се достави информација МУП РС од 24.4.2018. године те да се не може удовољити захтјеву јер тражени акт садржи личне податке и да се у том случају има примијенити ЗЗЛП. Још се додаје, да је тужилац тражио да му се достави акт од 24.4.2018. године, а не издвојене информације које се односе на информације о предузетим активностима везаним за смрт Д. Д. што је тужени учинио достављајући информацију од 10.5.2018. године. Побијаном пресудом одбијена је тужба и одржан на снази оспорени акт.

Побијана пресуда је правилна.

Одредбама члана 4 ЗСПИ је прописано да свако физичко и правно лице има право приступа информацијама које су под контролом јавног органа, а сваки јавни орган има одговарајућу обавезу да објави такве информације. Ово право приступа подлијеже само формалним радњама и ограничењима како је то утврђено у овом закону.

Дакле, обавеза јавних органа у складу са ЗСПИ је не само да брзо одговоре на захтјеве грађана који се односе на приступ информацијама, него да и прикупе и доставе информације од важног јавног интереса, као што су буџет и информације које се односе на дјеловање и рад јавних органа. ЗСПИ установљава опште право сваког лица на приступ информацијама који су у посједу Владе и других јавних органа.

Према одредби члана 3 став 1 ЗСПИ, информација је сваки материјал којим се преносе чињенице, мишљења, подаци или било који други садржај укључујући и сваку копију или њен дио без обзира на облик или карактеристике, као и на то када је сачињена и како је класификована, а ставом 4 овог члана је регулисано да је лична информација квалификована као свака информација која се односи на физичко лице које се може директно или индиректно идентификовати, чињенице као што су, али нису ограничене на, идентификациони број физички, ментални, економски, етнички, вјерски, културни или социјални идентитет тог лица.

Тужилац је захтјевом тражио да му се достави информација МУП РС од 24.4.2018. године, а будући да је та информација била под ознаком тајности онда је након скидања ознаке тајности наведена информација достављена Народној Скупштини РС, Одбору за безбједност на разматрање гдје су лична имена наведена иницијалима и та информација је са датумом 10.5.2018. године достављена тужиоцу уз акт туженог (одговор на упит од 24.5.2018. године). Наведена информација односи се на чињенице о предузетим активностима МУП РС везаним за смрт Д. Д..

Према томе, правилно је тужени одбио захтјев тужиоца за достављање информације (акта) од 24.4.2018. године, јер је она била под ознаком тајности, а када је укинута ознака тајности тужиоцу је достављена тражена информација па не стоји навод захтјева да му је достављена друга информација, а не она коју је тужилац тражио. Радило се о истом садржају информације без обзира са којим датумом је сам акт датиран, јер суштина захтјева тужиоца, како произлази из садржаја списка, односила се на достављање информација везаних за активности МУП РС на околности смрти Д. Д., које информације су и достављене тужиоцу.

Из наведених разлога не стоји навод захтјева да тужени није поступио по одредбама ЗСПИ.

Тужени је правилно у достављеној информацији изоставио податке о личним именима која се наводе у тој информацији остављајући само иницијале, што је један од начина изостављања личних податка о лицима из истражног поступка који још није окончан. Треба имати на уму и чињеницу да би објелодањивање ових података било на штету не само тих лица чија би се имена нашла у тој информацији, већ и по истражни поступак који је у току. Зато је, и по оцјени овог суда, у цијелости испоштована процедура прописана ЗСПИ за одлучивање по захтјеву тужиоца за приступ информацијама и достављена тражена информација у форми и на начин који је примјерен околностима случаја с обзиром да је предмет још увијек у фази истраге.

Тужилац је правилно у одговору туженог од 12.6.2018. године поучен о праву на жалбу, року за изјављивање жалбе, називу органа којем се подноси жалба, па је у складу са датом упутом тужилац и изјавио жалбу против првостепеног акта туженог о којој је одлучено оспореним актом. Исто тако тужилац је обавијештен и о праву обраћања Омбудсману РС, а сама чињеница да му није достављен Водич није утицала на остваривање права тужиоца поготово што је тужени обавијестио тужиоца да се Водич може преузети са интернет странице туженог [www...](#)

Дакле, тужени је у свему поступио у складу са одредбом члана 14 ЗСПИ, па не стоје приговори тужиоца да тужени није поступио по члану 14 ЗСПИ.

Код таквог стања ствари, по оцјени овога суда, у побијаној пресуди нису остварени разлози њене незаконитост из одредбе члана 35 став 2 ЗУС, па се отуда захтјев тужиоца, на основу одредбе члана 40 став 1 тог закона, одбија као неоснован.

Записничар
Маја Савић

Предсједник вијећа
Едина Чупељић